

TORI VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Sindi

19. august 2020 nr 252

Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine

Enefit Green AS esitas 15.06.2020 kirjaga nr TO-JUH-6/114 Tori Vallavalitsusele taotluse algatada osal Tori valla territooriumil kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamine ja sellega seotud keskkonnamõtjude strateegiline hindamine. Eriplaneeringu koostamise eesmärgiks on selgitada välja sobiv ala elektrituulikute pargi rajamiseks Tori valla kaguosas ning määrata tuulikupargi kommunikatsioonidele sobiv paigutus. Hinnanguline elektrituulikute pargi suurus on ligikaudu 150 ha, millele soovitakse kavandada kuni 4 tuulikut kõrgusega kuni 290 m. Tuulepargi liitumine on kavandatud 110 kV alajaama ning tuulepargi ja alajaama vahelise õhuliini pikkus on kuni 15 km. Tuulepark peab moodustama terviku ning eeldatavalt ka ühise terviku Pärnu linna Paikuse osavalla Põlendmaa küla territooriumile kavandatava tuulepargiga.

Planeerimisseaduse § 95 lõige 1 kohaselt koostatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneering olulise ruumilise mõjuga ehitise püstitamiseks, kui olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoht ei ole üldplaneeringus määratud.

Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määruse nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ punkti 4 kohaselt loetakse enam kui 30 meetri kõrgustest elektrituulikutest koosnev tuulepark olulise ruumilise mõjuga ehitiseks. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 26.06.2003 määruse nr 184 „Võrgueeskiri“ § 2 lg 19 loetakse tuulepargiks mitmest elektrituulikust ning elektrituulikut omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavatest seadmetest, ehitistest ning rajatistest koosnevat elektri jaama.

Kavandatava eriplaneeringu alal kehtivas 29.12.2009 kehtestatud Tori valla üldplaneeringus ei ole enam kui 30 m kõrguste tuulikute tuuleparkide asukohti määratud. Haldusreformijärgse omavalitsuse haldusala hõlmava üldplaneeringu koostamine on algatatud Tori Vallavolikogu 18.10.2018 otsusega nr 114. Üldplaneeringu sisuline koostamine on algusjärgus.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium rõhutas oma 7. jaanuari 2020 kohalikele omavalitsustele saadetud kirjas vajadust näha ette taastuvenergeetika arendamiseks võimalikult laialdased alad. Arvestades, et Eesti kliima- ja energiapoliitika näeb ette taastuvenergia tootmise mahu olulist suurendamist ja Edela-Eestil on suur tuuleenergeetika potentsiaal, toonitatakse vajadust leida nimetatud piirkonnas uusi tuuleparkide arendusalasid, sh üle vaadata varasemalt kaalumisel olnud, kuid erinevatel põhjustel planeeringutest välja jäetud potentsiaalseid tuuleenergeetika arendusalasid. Nimetatud kirjaga edastati kohalikele

omavalitsustele Kaitseministeeriumi poolt koostatud kaart, millel on välja toodud tuuleparkide arenduseks sobilik võõnd maismaal, mis on riigikaitse huvidest tulenevalt oluliste kõrguspiiranguteta. Tori valla haldusterritoorium jääb peaaegu kogu ulatuses antud võõndisse, seega on Tori vallas potentsiaali tuuleenergeetika arendamiseks.

Elektrituulikute arendusalad Pärnumaal on kokku lepitud maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringuga. Pärnu maakonna planeeringu järgi on Tori valla tänases haldusalas tuuleparkide arendus kokku lepitud ainult Tohera ja Nurme külas (arenduspiirkonnad P9 pindalaga 365 ha, P10 pindalaga 101 ha ja P25 pindalaga 1 361 ha).

Pärnu maakonna planeeringu järgi tuleb tuulikuparkide rajamisel lähtuda maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringus seatud põhimõtetest. Detailplaneeringu, üldplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu või üldplaneeringu koostamisel tuleb lähtuda tuuleenergeetika teemaplaneeringus käsitletud tõenäoliselt ebasobivate alade ja täiendavat tähelepanu vajavate alade kriteeriumitest, täpsustades neid lähtuvalt hetkesituatsioonist. Pärnu maakonna planeeringu Lisas 6.2 "Tsoneeringukaart" on toodud täiendavat tähelepanu vajavad alad, kus otseselt ei ole välistatud elektrituulikute rajamine, kuid mis oma iseloomust tulenevalt vajavad täiendavat tähelepanu planeeringu koostamise käigus. Tsoneeringukaardi kohaselt on Tori valla territooriumil kuus täiendavat tähelepanu vajavat ala, millest üks ala Pärnu linna Paikuse osavalla piiril Kildema külas jääb kavandatava eriplaneeringu alale.

Planeerimisseaduse § 121 lõike 3 punkti 3 kohaselt võib kohaliku omavalitsuse eriplaneeringuga teha ettepaneku maakonnaplaneeringu muutmiseks. Uute tuuleenergia arendusalade määramisel saab maakonnaplaneeringu muutmise ettepaneku tegemist lugeda põhjendatuks kui muudatus on vajalik riiklike arengueesmärkide saavutamiseks ning seatavad tingimused arvestavad piirkondlike erisuste, vajaduste ja kehtivate kitsendustega.

Planeerimisseaduse § 95 lg 7 kohaselt koosneb kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetlus ehitise asukoha eelvaliku tegemisest, mille eesmärk on ehitisele sobivaima asukoha leidmine, ja detailse lahenduse koostamise menetlusest. Planeerimisseaduse § 95 lõike 8 kohaselt on eriplaneering ehitusprojekti koostamise aluseks ning planeerimisseaduse § 122 lõike 4 kohaselt kaotab eriplaneering kehtivuse, kui planeeringut ei ole asutud ellu viima selle kehtestamisest viie aasta möödumisel. Arvestades kehtivat olukorda on tuuleparki võimalik kavandada ainult läbi üldplaneeringu, üldplaneeringu teemaplaneeringu või eriplaneeringu koostamise. Eriplaneeringu koostamine konkreetse eesmärgi saavutamiseks on asjakohane ja efektiivne menetlus, kuna planeering tegeleb fokuseeritult vaid tuulikupargi jaoks sobivaima asukoha välja selgitamisega arvestades kõigi asjasse puutuvate keskkonnamõjude ja kehtivate tingimustega. Sobiva asukoha välja selgitamisel ja kinnitamisel on võimalik eriplaneeringu menetluse detailse lahenduse koostamise raames määrata ehitusõigus, mis on planeeringu kehtestamise järgselt aluseks ehitusprojekti koostamisele ja lähiaastate ehitus- ja arendustegevusele.

Planeerimisseaduse § 98 lõige 2 sätestab, et kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku tegemisel tuleb kaaluda mitut võimalikku asukohta.

Vastavalt esitatud taotlusele soovib Enefit Green AS alata kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu Tori valla haldusterritooriumi piiritletud osale, mis hõlmab ligikaudu 73 km² suurust ala peamiselt Kildema ja Võlli külades. Taotluse kohaselt on sobiliku ala leidmise alusena kavas kasutada Pärnu maakonna planeeringu Lisas 6.2 "Tuuleenergeetika teemaplaneering" tsoneeringukaardil tuulepargi arendust mittevälisustavaid alasid ning nendest aladest valitakse välja arendaja poolt ette antud tehniliste tingimustega ja keskkonnakaitseliste piirangutega kooskõlas olevad alad ehk tehakse tuulepargile asukoha eelvalik.

Tori Vallavalitsus esitas 06.07.2020 Enefit Green AS eriplaneeringu algatamise taotluse arvamuse avaldamiseks Kaitseministeeriumile ja Keskkonnaametile.

Kaitseministeerium oma 17.07.2020 kirjas nr 12-1/20/2233 tõi välja kavandatud eriplaneeringuala kõrguspiirangud, millega tuleb arvestada tuulepargi kavandamisel.

Keskkonnaamet oma 14.07.2020 kirjas nr 6-2/20/1140-2 tõi välja, et esitatud taotluses näidatud kavandatava planeeringuala kogu idaosa pindalaga ligikaudu 3500 ha (35 km²) on hõlmatud looduskaitsete piirangutega, millest suuremad on Soomaa rahvuspark ja Riisa ning Vabriku metsise püsielupaigad. Ulatuslikud looduskaitsete piirangud (ca 950 ha) asuvad ka planeeringuala edelanurgas (Kõrsa niidurüdi püsielupaik, Kildema metsise püsielupaik). Nimetatud aladel on tuulikuparkide püstitamine välistatud, mistõttu ei ole Keskkonnaameti hinnangul mõistlik seal eriplaneeringut algatada. Keskkonnaamet juhtis tähelepanu asjaolule, et looduskaitsete piirangute puhul tuleb arvestada ka puhvertsoonide olemasoluga, mis tagavad kaitsealade ja kaitsealuste liikide soodsa seisundi säilimise.

Kuna planeeringuala edelanurgas olevad püsielupaigad paiknevad planeeringuala sees, siis nende planeeringualast välja arvamine ei pruugi anda planeeringu eesmärgist ja püsielupaikade kaitse seisukohast parimat tulemust, mistõttu jäetakse need planeeringualasse ja neile tuleb edasises planeeringuprotsessis suuremat tähelepanu pöörata.

Tuginedes planeerimisseaduse § 96 lg 2 p 2, Keskkonnaameti seisukohale ja Pärnu maakonna planeeringu "Tuuleenergeetika teemaplaneering" tzoneeringukaardil tuulepargi arenduseks täiendavat tähelepanu vajava ala suurusele Kildema külas, ei algatata eriplaneeringut kogu taotluses esitatud alale, kuna looduskaitsetest piirangutest tulenevalt on ilmne, et algatatava planeeringu elluviimine looduskaitsete piirangutega alal ei ole tulevikus võimalik.

Planeerimisseaduse § 95 lg 5 ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punkti 2 kohaselt on kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamisel keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine kohustuslik.

Eriplaneeringu koostamisest huvitatud isikuna on Enefit Green AS nõus kandma eriplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimisega kaasnevad kulud vastavalt planeerimisseaduse § 4 lg 2¹.

Eriplaneeringu koostamise algataja ja kehtestaja on Tori Vallavolikogu, eriplaneeringu koostamise korraldaja on Tori Vallavalitsus, eriplaneeringu koostaja ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviija leidmiseks viiakse läbi vastav hankemenetlus.

Lähtudes eeltoodust ja võttes aluseks planeerimisseaduse § 95 lõiked 1 ja 2, § 96 lõiked 1 ja 4, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punkti 2, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 8, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 28 lõike 3, Tori Vallavolikogu 20.02.2020 määruse nr 106 „Maakorraldusliku, planeerimis- ja ehitusalase tegevuse ning ehitusseadustikust tuleneva riikliku järelevalve korraldamine Tori vallas“ § 3 lõike 1 ning Enefit Green AS 15.06.2020 kirjaga nr TO-JUH-6/114 esitatud taotluse, Tori Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Algatada Tori vallas tuulepargi ja selle toimimiseks vajaliku taristu kavandamiseks kohaliku omavalitsuse eriplaneering ning planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine koos vajalike uuringute läbiviimisega. Algamisel teadaolev planeeringuala on ligikaudu 38 km² suurune ja paikneb osaliselt Kildema, Võlli, Taali ja Rütavere külade territooriumil. Planeeringuala asendiplaan on esitatud otsuse lisa 1.

2. Tori Vallavalitsusel korraldada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine ning sõlmida nendega kaasnevate kulude kandmiseks leping Enefit Green AS-ga.
3. Tori Vallavalitsusel viia läbi vajalikud hankemenetlused kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostaja ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviija leidmiseks ning sõlmida lepingud kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu, keskkonnamõju strateegilise hindamise ja vajalike uuringute teostamiseks.
4. Kohaliku omavalitsuse või kohaliku kogukonna saadav hüvitis või kasu kavandatavast suurarendusest lepitakse kokku planeeringu koostamise käigus enne planeeringu kehtestamist.
5. Tori Vallavalitsusel avaldada teade kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõjude hindamise algatamisest Ametlikes Teadaannetes, Tori valla veebilehel ja ajalehes Pärnu Postimees.
6. Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega on võimalik tutvuda Tori valla veebilehel <https://www.torivald.ee/> ja Ametlike Teadaannete kaudu www.ametlikudteadaanded.ee/ alates 03.09.2020.
7. Otsus jõustub teatavakstegemisest.
8. Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavakstegemisest, esitades vaide Tori Vallavalitsusele haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Enn Kuslap
volikogu esimees